

รายงานผลการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ 2568

สรุปผลการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘)

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ได้ดำเนินการกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน
ฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน ๒ กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ ๑ ปกป้องทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๒ สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๑ ปกป้องทรัพยากร โดยตั้งให้สวนตลาดริมคลองเป็นพื้นที่ปกป้องของโครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีเนื้อที่
ประมาณ ๖,๑๒๐.๕๐ ตารางเมตร หรือ ๓ ไร่ ๓ งาน

ภาพแผนที่สวนตลาดริมคลอง ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

กิจกรรมที่ ๒ สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร ได้มีการประสานสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง เข้ามาร่วมสำรวจพันธุ์ไม้ต่างๆในพื้นที่ปกปักดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดดังแนบ

ภาพการสำรวจพันธุ์ไม้ต่างๆ ในพื้นที่ปกปัก

ใบงานที่ 5

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

20. ข้อมูลพืช

1. ชื่อชนิดพืช.....ต้นประจำบ้าน.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Pterocarpus indicus.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 001/17.....
ลักษณะวิสัยไม้ต้นขนาดใหญ่.....
ลักษณะเด่นของพืชเป็นไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ลำต้นมีเปลือกสีดำเทาแตกเป็นสะเก็ด
ใบประกอบแบบขนนก ปลายใบมน โคนใบกว้าง ขอบใบเรียบ ปลายกิ่งมีดอกสีเหลืองสดเป็นช่อ
กลิ่นหอม และมีผลแห้งทรงกลมแบนคล้ายจานบิน มีปีกรอบๆ ตรงกลางมีเมล็ดนูน.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
.....9°57'04.9"N98°41'36.5"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบ: สามารถนำใบประจำบ้านมาตากแห้ง แล้วใช้ชงกับน้ำร้อนดื่มเป็นชา เพื่อช่วยบรรเทา
อาการระคายคอได้
เปลือกต้น: มีรสฝาดจัด มีสรรพคุณตามตำรายาไทยหลายอย่าง เช่น ใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยา
บำรุงร่างกาย แก้ท้องเสีย แก้บิด
แก่นเนื้อไม้: มีรสขมฝาดร้อน ใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้เสมหะ บำรุงโลหิต บำรุงกำลัง
ผล: มีรสฝาดสมาน ใช้เป็นยาแก้ท้องร่วง แก้อาเจียน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ

เครื่องเรือน

เฟอร์นิเจอร์: ตู้, โต๊ะ, เก้าอี้รับแขก, เก้าอี้โยก

พื้นไม้: พื้นไม้ปาร์เก้, พื้นไม้ลั่นรอบตัว

โครงสร้างอาคาร: เสา, คาน, งานก่อสร้างบ้านเรือน

ยานพาหนะโบราณ/เครื่องมือ: เกวียน, เรือ, ด้ามเครื่องมือ

เครื่องใช้อื่นๆ

เครื่องดนตรี: นิยมนำมาทำเครื่องดนตรีไทยบางชนิด

ของตกแต่ง/งานแกะสลัก: ด้วยลายไม้ที่สวยงามจึงเหมาะสำหรับงานแกะสลักและของ
ตกแต่งบ้าน หวี (ในอดีต)

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ดอกประดู่ถือเป็น สัญลักษณ์ สำคัญของ กองทัพเรือไทย เพื่อสื่อถึง ความพร้อมเพรียง ความ
ร่วมมือร่วมใจ และความสามัคคี ที่เหล่าทหารเรือต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ และต้นประดู่บ้านถูก
กำหนดให้เป็น ต้นไม้ประจำจังหวัด ในหลายจังหวัดของไทย เช่น ภูเก็ต, ชลบุรี และ ร้อยเอ็ด แสดงถึง
คุณค่าและความผูกพันของต้นไม้กับพื้นที่

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ไม้มงคลและความเชื่อ

ความสามัคคีและพลังบวก: ในความเชื่อของไทย ต้นประดู่ ถือเป็น ไม้มงคล ที่มีความหมายถึง
ความสามัคคีสามัคคี และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เนื่องจากดอกของมันจะบานพร้อมกันและ
ร่วงโรยพร้อมกันทั้งต้น)

สิ่งศักดิ์สิทธิ์และคุ้มครอง: ต้นประดู่ที่เก่าแก่และมีขนาดใหญ่ มักถูกเชื่อว่าเป็นที่สถิตของ วิญญาณ
ผู้พิทักษ์หมู่บ้าน หรือวิญญาณที่คอยคุ้มครองให้ชุมชนสงบสุขและเจริญรุ่งเรือง มีการนำไม้ประดู่มาใช้ทำ
เครื่องประดับ ของตกแต่งบ้าน หรือเฟอร์นิเจอร์ เพื่อ เสริมความเป็นมงคล และความรุ่งเรืองให้กับ
เจ้าของ

ศาสนาและพิธีกรรม

ไม้ประดู่ถูกนำมาใช้ในงานศาสนาและพิธีกรรมหลายอย่าง เช่น การสร้าง แท่นพระ หรือฐาน
พระพุทธรูปในวัด ด้วยความเชื่อว่าจะช่วยเพิ่มพลังและเสริมความศักดิ์สิทธิ์ให้กับสถานที่นั้น ๆ และใน
พุทธประวัติมีการกล่าวถึงต้นประดู่ลาย (สีสพาวัน) ซึ่งเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าเคยประทับ ทำให้ประดู่
ถูกนับเป็น ต้นไม้มงคลในศาสนาพุทธ ด้วย

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อนุรักษ์)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☒ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

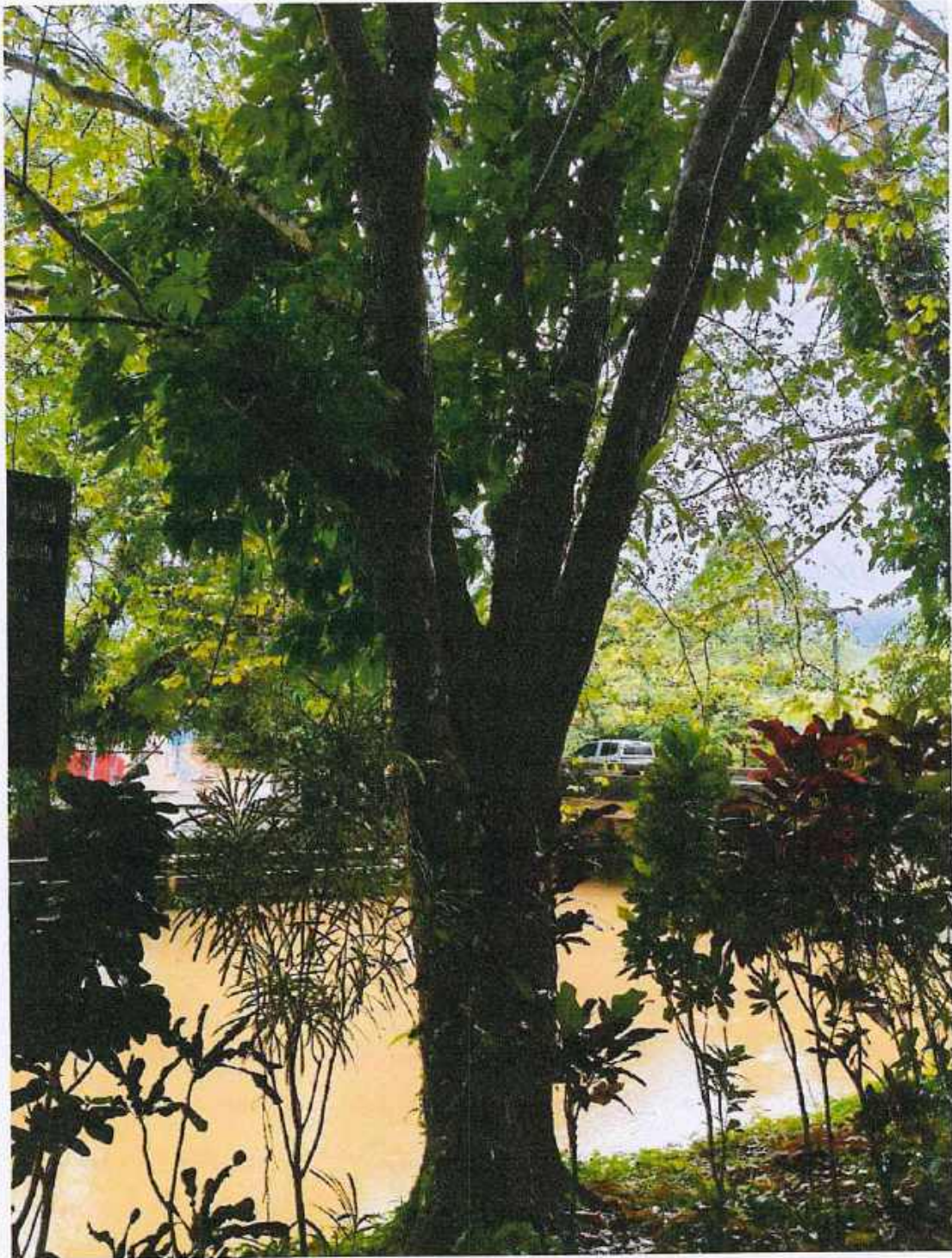
ฝั่งแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เนื้อ

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

2. ชื่อชนิดพืช.....ต้นโศคน้ำ.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Saraca asoca.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 002/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น.....
 ลักษณะเด่นของพืชแตกพุ่มกว้าง ใบทึบหนาแน่น ให้ร่มเงาดีมาก ดอกเป็นช่อสีส้มอมแดง หรือ
 แสดปนเหลืองก็มี กลิ่นหอมอ่อนๆ.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
9.951394120188258 98.69348241940898.....
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ส่วนที่นำมาทำอาหารคือ ยอดอ่อน และ ดอกอ่อน
 ทำแกงส้ม: ยอดอ่อนและดอกอ่อนมีรสเปรี้ยวอมฝาดเล็กน้อย สามารถนำมาปรุงเป็นแกงส้มได้
 ผักสด/ผักจิ้ม: ใช้ลวกหรือกินเป็นผักสดคู่กับน้ำพริก หรือนำไปยำ (ชาวเหนือเรียกดอกและยอด
 อ่อนว่า "ผักส้มสุก" และนิยมนำมาปรุงอาหาร)
 ชำผัก: ในบางพื้นที่อาจนำยอดอ่อนมาปรุงในเมนูชำผักร่วมกับผักอื่น ๆ

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ส่วนที่ใช้และสรรพคุณ:

ดอก: มีรสหอมเปรี้ยว ใช้เป็นยา บำรุงธาตุ แก้ไอ และ ขับเสมหะ

เปลือกต้นและราก: แพทย์พื้นบ้านในอินเดีย (อายุรเวท) นิยมใช้เปลือกและรากมาปรุงเป็นยา

บำรุงโลหิต และเชื่อว่ามีผลดีต่อระบบสืบพันธุ์ของเพศหญิง

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

เนื้อไม้: เนื้อไม้ของต้นโศคน้ำอาจไม่แข็งแรงเท่าไม้เนื้อแข็งชนิดอื่น ๆ ที่นิยมใช้ทำเฟอร์นิเจอร์
 หลัก ๆ แต่มีรายงานว่า เนื้อไม้ถูกนำมาใช้ทำเครื่องใช้ขนาดเล็ก เช่น ภาชนะขนาดเล็ก ฝาเลท หรือใช้ทำ
 ไม้อัดและวีเนียร์

การใช้งานหลัก: โดยทั่วไปแล้วต้นโศคน้ำถูกปลูกเพื่อเป็นไม้ประดับและให้ร่มเงามากกว่าการนำ
 เนื้อไม้มาใช้ในเชิงอุตสาหกรรมเครื่องเรือนขนาดใหญ่ของตกแต่ง/งานแกะสลัก: ด้วยลายไม้ที่สวยงามจึง
 เหมาะสำหรับงานแกะสลักและของตกแต่งบ้าน หวี (ในอดีต)

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม: ต้นโศกน้ำ (Ashoka Tree) ถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของความรักที่ไม่เห็นแก่ตัวและความเมตตา ในตำนานฮินดูยังเป็นต้นไม้ที่เกี่ยวข้องกับการเทพ

งานประเพณี: ดอกที่สวยงามมักถูกนำไปใช้ประดับประดาในพิธีกรรมทางศาสนาและงานเฉลิมฉลอง

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ศาสนาฮินดู: ถือเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าต่าง ๆ และเป็นต้นไม้ที่ได้รับความเคารพ

ศาสนาพุทธ: มีความเชื่อว่าพระนางสิริมหามายาประสูติเจ้าชายสิทธัตถะ (พระพุทธเจ้า) ใต้ต้นไม้ที่มีลักษณะคล้ายต้นโศก (ซึ่งมีการตีความว่าอาจเป็นต้นโศกน้ำหรือต้นสาละ) นอกจากนี้ ชื่อ "อโศก" ที่แปลว่า "ความไม่มีโศกเศร้า" ก็มีความเชื่อมโยงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม่ผล	☒ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัสดุพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

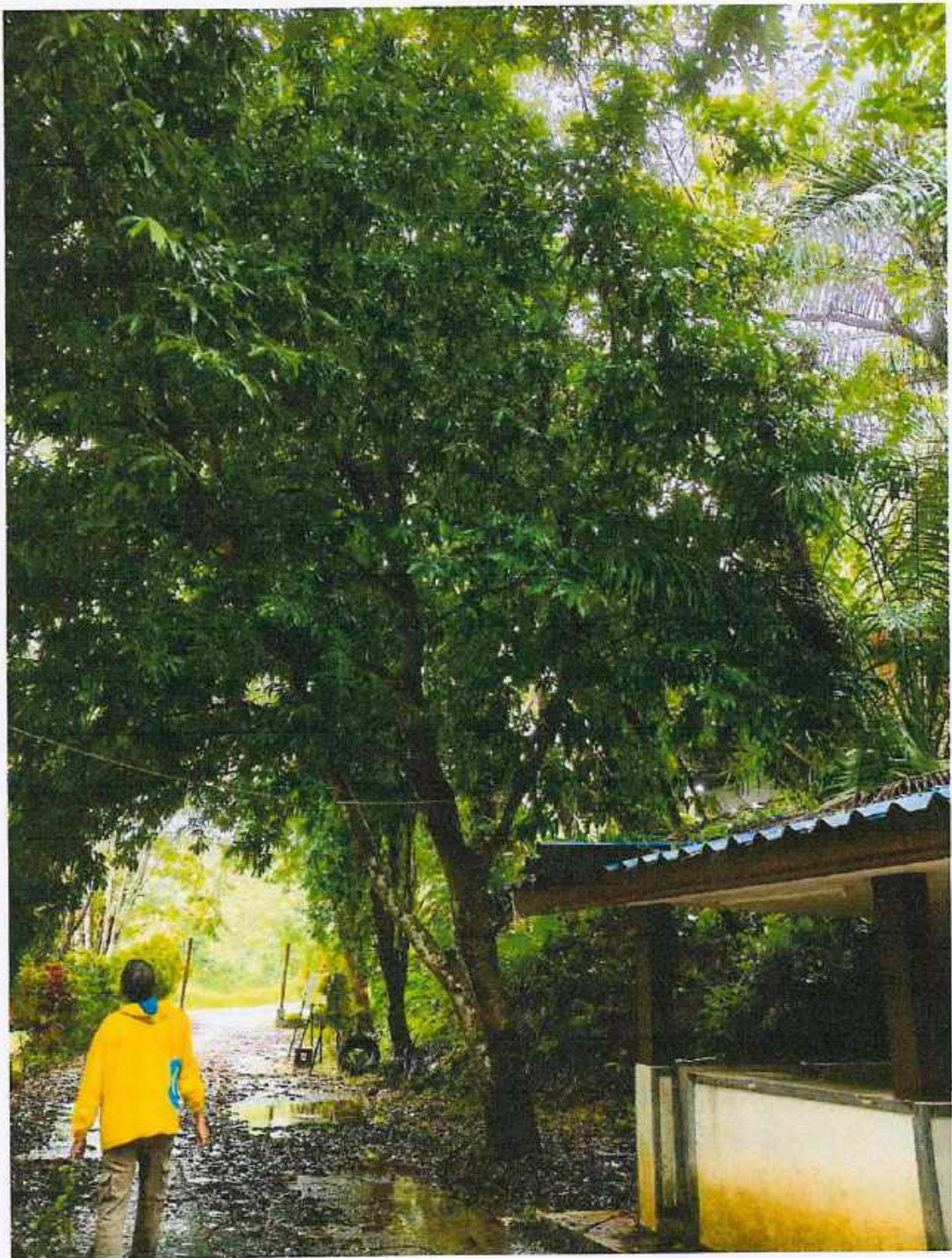
ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

3. ชื่อชนิดพืช.....ต้นอินทนิลน้ำ.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Saraca asoca.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 003/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น.....
 ลักษณะเด่นของพืชเปลือกค่อนข้างเรียบมีรอยด่างสีขาว ใบเป็นใบเดี่ยว เนื้อหนา เกลี้ยง และ
 เป็นมัน ดอก สีม่วงสด ม่วงอมชมพู หรือชมพู ออกเป็นช่อขนาดใหญ่ที่ปลายกิ่ง มีกลีบดอกบางและมีกลิ่น
 เล็กน้อย ผล เป็นผลเกือบกลม แห้งแตกออกได้ 5 พู เมล็ดมีปีก ทำให้แพร่กระจายได้ง่าย.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
9°57'04.9"N 98°41'36.5"E.....
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
 อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบ: ต้มหรือชงน้ำร้อนดื่ม ช่วยขับปัสสาวะ และลดความดันโลหิต
 เมล็ด: ใช้แก้โรคเบาหวาน แก้อาการนอนไม่หลับ
 แก่น: ต้มดื่มแก้โรคเกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะ แก้ปัสสาวะพิการ
 เปลือก: มีรสฝาดขม ใช้ต้มดื่มแก้ไข้ แก้ท้องเสีย
 ราก: มีรสขม ใช้รักษาแผลในปากและคอ เป็นยาสมานท้อง

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

มีการศึกษาผลของใบอินทนิลน้ำต่อการขับปัสสาวะและลดระดับน้ำตาลในเลือดของสุนัข ซึ่งบ่งชี้
 ว่าสารออกฤทธิ์ทางยาสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสัตว์ได้

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ลักษณะเนื้อไม้: จัดเป็นไม้เนื้อแข็งปานกลางถึงแข็ง มีความทนทาน เหนียว เนื้อไม้มีสีแดงหรือสี
 ชมพูอ่อนถึงน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลตรง เลื่อยและไสตกแต่งได้ง่าย ขัดเงาได้สวยงาม
 งานก่อสร้าง: นิยมใช้ทำกระดานพื้น ฝาบ้าน โครงสร้างอาคาร เสา คาน
 งานฝีมือ/เครื่องใช้: ทำเรือ (เรือใบ, เรือแจว), เกวียน, เครื่องมือการเกษตร (ไถ, ไม้กวาดข้าว, ครก,
 สาก), เครื่องใช้ตกแต่งบ้าน เช่น แจว พาย และหีบศพ
 อุตสาหกรรม: สามารถนำมาแปรรูปเป็นกระดาษได้

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ไม้มงคล: คนไทยเชื่อว่าการปลูกต้นอินทนิลน้ำไว้ในบ้านจะช่วยเสริมความเป็นสิริมงคล ทำให้ชีวิตรุ่งเรือง ทำมาค้าขายดี ความหมาย: "อินทนิล" หมายถึง พระอินทร์ ผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ มีอิทธิฤทธิ์มาก จึงช่วยปกป้องคุ้มครองผู้ที่อยู่อาศัยให้พ้นจากศัตรูหรือภัยอันตราย สัญลักษณ์: ในบางพื้นที่ใช้ดอกอินทนิลในการเฉลิมฉลองเทศกาล เช่น เทศกาลสงกรานต์

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ความหมายของชื่อ: ชื่ออินทนิลเชื่อมโยงกับ "พระอินทร์" ซึ่งเป็นเทพเจ้าสำคัญในศาสนาฮินดูและเป็นเทพองค์สำคัญในคติของศาสนาพุทธ สัญลักษณ์: ความยิ่งใหญ่และอิทธิฤทธิ์ของพระอินทร์ถูกนำมาผูกโยงกับต้นไม้เพื่อสื่อถึงการปกป้องคุ้มครองและพลังอำนาจ

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อัญตรา)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☒ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

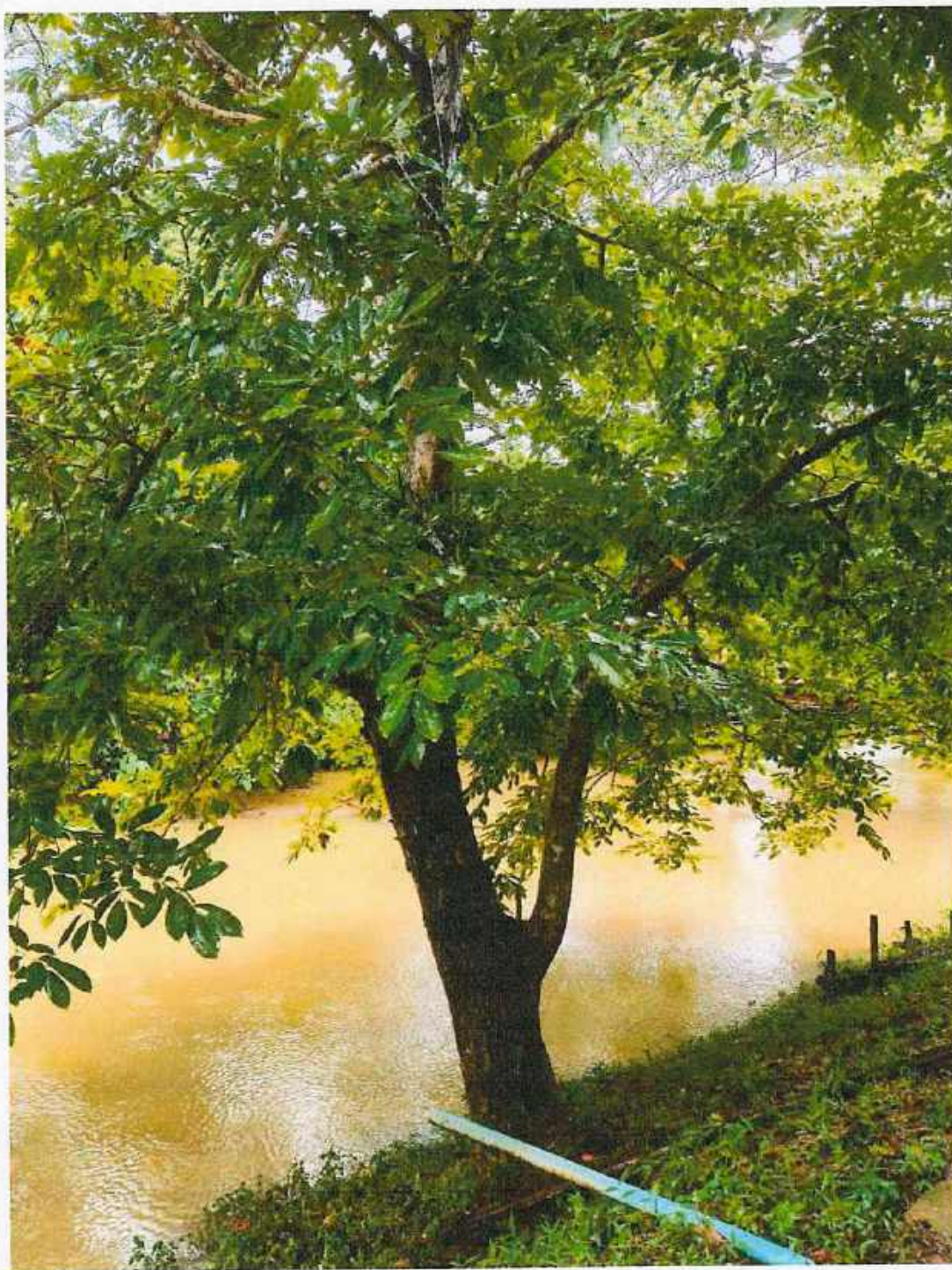
ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

4. ชื่อชนิดพืช.....ต้นตัวหนาม.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Cratogeomys merriami.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 004/17.....
ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น.....
ลักษณะเด่นของพืชไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดเล็กถึงขนาดกลาง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม โปรง แตกกิ่ง
ก้านโปรง ยอดอ่อนและกิ่งอ่อนมีขนขึ้นหนาแน่น เปลือกต้นด้านนอกเป็นสีน้ำตาลปนดำ แตกเป็นสะเก็ด
ตามยาว ส่วนเปลือกด้านในเป็นสีน้ำตาลเหลือง และมียางเหนียว ๆ สีเหลืองปนแดง กิ่งขนาดเล็กตามลำ
ต้นมักแปรสภาพเป็นหนามแข็ง ๆ.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....9°57'03.9"N 98°41'37.0"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ส่วนที่นิยมบริโภคคือ ยอดอ่อน และ ดอกอ่อน

ผักสด : กินเป็นผักสดคู่กับลาบ น้ำพริก หรืออาหารอีสานอื่น ๆ

ประกอบอาหาร: ใช้เป็นเครื่องปรุงรสเปรี้ยวในอาหารประเภทต้ม เช่น แกงหน่อไม้ ต้มยำ หรือ
แกงส้ม

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ยอด/ใบอ่อน/ดอก/เถา: บำรุงโลหิต/ฟอกโลหิต และ แก้ประดง มีวิตามินเอสูง ช่วย บำรุงสายตา
และป้องกันโรคตาบอดกลางคืน ช่วยขับลม

ราก: ต้มกับน้ำดื่ม แก้ปวดท้อง ขับปัสสาวะ และ แก้ปัสสาวะขัด

เปลือกต้น: ต้มกับน้ำดื่ม แก้ธาตุพิการ

ยาง/น้ำยาง: ใช้ทา แก้อาการคัน หรือทา รักษารอยแตกของสันเท้า

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

เนื้อไม้: เนื้อไม้มีความแข็งแรงระดับหนึ่ง มักถูกนำไปใช้ประโยชน์ในระดับท้องถิ่นหรือชนบท เช่น
ทำด้ามเครื่องมือการเกษตร หรือใช้เป็นฟืน

ยาง: ยางจากเปลือกต้น สามารถนำมาใช้ ย้อมผ้า ให้สีแดงได้

อุตสาหกรรม: สามารถนำมาแปรรูปเป็นกระดาษได้

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ไม้มงคล: คนไทยเชื่อว่าการปลูกต้นอินทนิลน้ำไว้ในบ้านจะช่วยเสริมความเป็นสิริมงคล ทำให้ชีวิตรุ่งเรือง ทำมาค้าขายดี ความหมาย: "อินทนิล" หมายถึง พระอินทร์ ผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ มีอิทธิฤทธิ์มาก จึงช่วยปกป้องคุ้มครองผู้ที่อยู่อาศัยให้พ้นจากศัตรูหรือภัยอันตราย สัญลักษณ์: ในบางพื้นที่ใช้ดอกอินทนิลในการเฉลิมฉลองเทศกาล เช่น เทศกาลสงกรานต์

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ความหมายของชื่อ: ชื่ออินทนิลเชื่อมโยงกับ "พระอินทร์" ซึ่งเป็นเทพเจ้าสำคัญในศาสนาฮินดู และเป็นเทพองค์สำคัญในคติของศาสนาพุทธ สัญลักษณ์: ความยิ่งใหญ่และอิทธิฤทธิ์ของพระอินทร์ถูกนำมาผูกโยงกับต้นไม้ เพื่อสื่อถึงการปกป้องคุ้มครองและพลังอำนาจ

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความเป็นพืชต่อเซลล์: ผลการวิจัยทางพิษวิทยาของเปลือกต้นตัวขน (ตัวหนาม) พบว่า สารสกัดมี พิษต่อเซลล์ม้าม และมีฤทธิ์ ยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเซลล์ภูมิคุ้มกัน (ทีเซลล์และบีเซลล์) โดยตรง ซึ่งเป็นผลที่อาจไม่พึงประสงค์หากบริโภคในปริมาณที่สูงมาก

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☒ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

5. ชื่อชนิดพืช.....ต้นโกศล.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Codiaeum variegatum
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 005/17.....
ลักษณะวิสัยไม้พุ่มขนาดย่อมถึงกลาง.....
ลักษณะเด่นของพืชเป็นไม้พุ่ม สูง 2-3 เมตร ใบเดี่ยวเรียงสลับ มีสีต่างๆ เช่น ขาว เหลือง ส้ม ชมพู แดง ม่วงดำ รูปร่างใบมีหลายแบบ เช่น กลม แฉก ยาว บิดเป็นเกลียว.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....9°57'03.8"N 98°41'37.1"E.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร

สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ลวกจิ้มน้ำพริก: ยอดอ่อนนำมาลวกหรือต้มจิ้มกับน้ำพริก มีรสหวานและมัน

ประกอบอาหารเหนือ: ใช้เป็นส่วนประกอบในเมนูพื้นบ้านทางภาคเหนือ เช่น แกงโหะ และ คั่ว
แฉ่มหมู และสามารถนำไป ผัดกะเพรา หรือ ซุปแบ่งทอดกรอบ (เช่น ใบโกลขนทอดกรอบ) เพื่อ
รับประทานเป็นเครื่องเคียง

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบแก่: นำมา โขลกพอกท้องเด็ก เพื่อ แก้อาการระบบทางเดินปัสสาวะผิดปกติ หรือ แก้อาการ
(บางตำรับผสมกับเหล้าโรงเล็กน้อย)

ยอดอ่อน: มีสรรพคุณช่วย แก้อ่อนใน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ฤทธิ์ขับไล่/ป้องกัน: เนื่องจากมี น้ำยางสีขาวที่มีพิษ (เพื่อเป็นกลไกขับไล่สัตว์กินพืชตาม
ธรรมชาติ) สารในน้ำยางนี้อาจมีศักยภาพในการเป็นยาฆ่าแมลงหรือสารกำจัดศัตรูพืชได้ แต่ในปัจจุบัน ไม่
พบการนำสารสกัดจากโกสนมาใช้ผลิตเป็นยาฆ่าแมลง/ยาปราบศัตรูพืชเชิงพาณิชย์หรือในตำรับพื้นบ้านที่
ชัดเจน

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ไม้ประดับยอดนิยม: โกสนเป็นไม้ประดับที่นิยมปลูกคู่บ้านมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อตกแต่งพระราชวัง บ้านขุนนาง และวัดหลวง

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ไม้มงคล: โกสนเป็น ไม้มงคล เนื่องจากชื่อของ "โกสน" นั้นไป พ้องกับคำว่า "กุศล" (การทำบุญ หรือความดี)

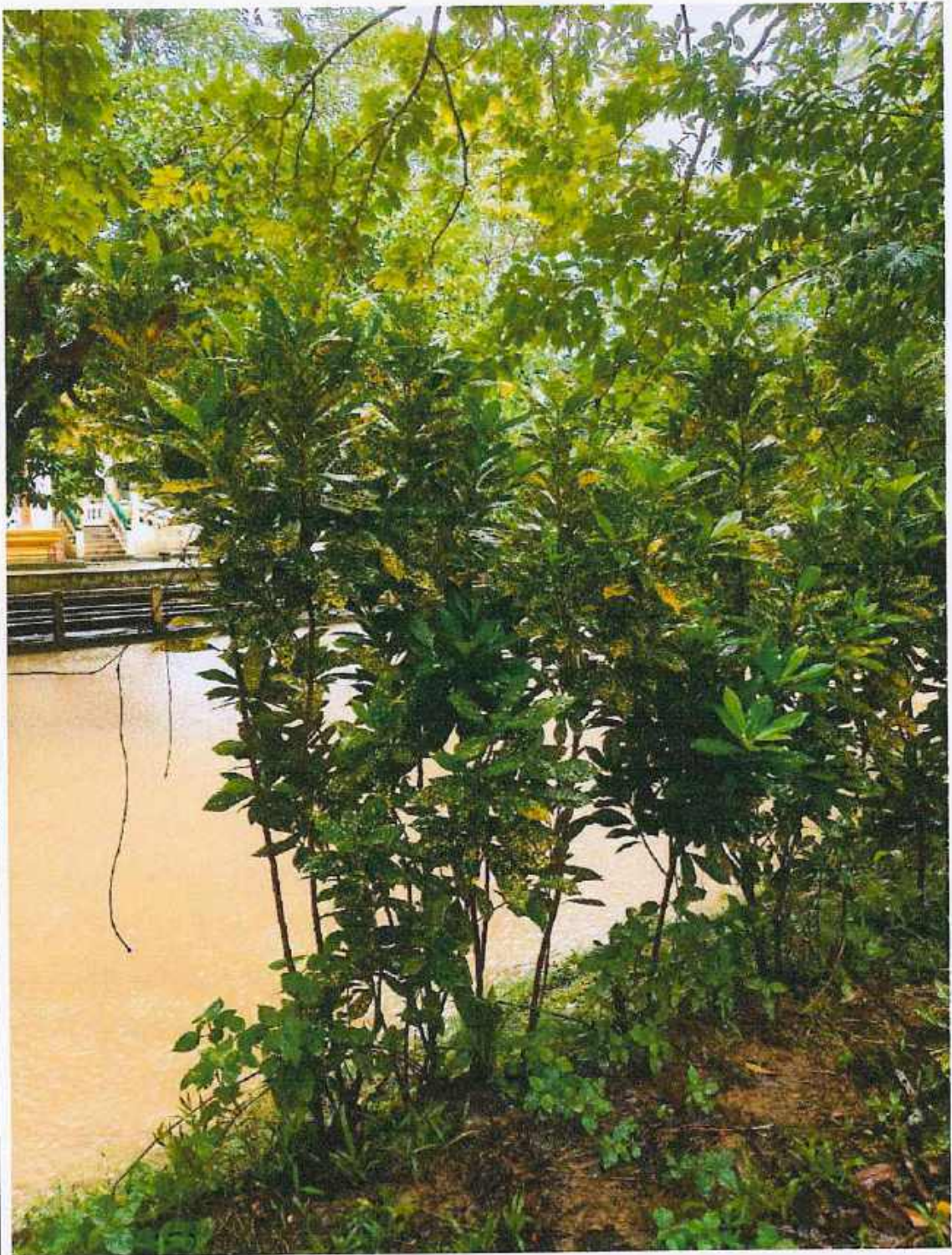
อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

น้ำยาง: หักต้นมียางสีขาว น้ำยางนี้เป็นสารพิษเล็กน้อย หากสัมผัสกับผิวหนังหรือถูกบาดจากหนามอาจทำให้เกิด ผื่นหรืออักเสบ หรือ ผื่นคัน

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

6. ชื่อชนิดพืช.....กล้วยไม้กะเลาะลอน.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Cymbidium aloifolium (L.) Sw.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 006/17.....
ลักษณะวิสัยไม้พุ่มขนาดเล็ก.....
ลักษณะเด่นของพืชเป็นกล้วยไม้ที่ลำต้นเจริญทางด้านข้าง ออกดอกเป็นช่อห้อย เก้า ยาว 20-60 เซนติเมตร ช่อดอกโปร่ง กลีบดอกรูปแถบแคบยาว สีเหลืองอมน้ำตาลเรื่อๆ หูกลีบปากกระดกตั้งขึ้นทั้งสองข้าง สีม่วงแดง กลีบปากสีขาว ปลายมีแถบรูปคล้ายเกือกม้า สีม่วงแดง.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....9°57'04.2"N 98°41'37.4"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบสด: นำใบสดไปลนไฟให้อ่อนนุ่ม แล้ว บีบเอาน้ำมาหยอดหู เพื่อ แก้อูหูเป็นน้ำหนวก
เมล็ด: ชนเผ่าชาวเมียนมา ใช้ เมล็ด ที่เป็นผงละเอียดในผล นำมา โรยใส่แผล เพื่อ ขับเลือด หรือ รักษาแผลเน่า การใช้สมุนไพรควรทำด้วยความระมัดระวังและอยู่ภายใต้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

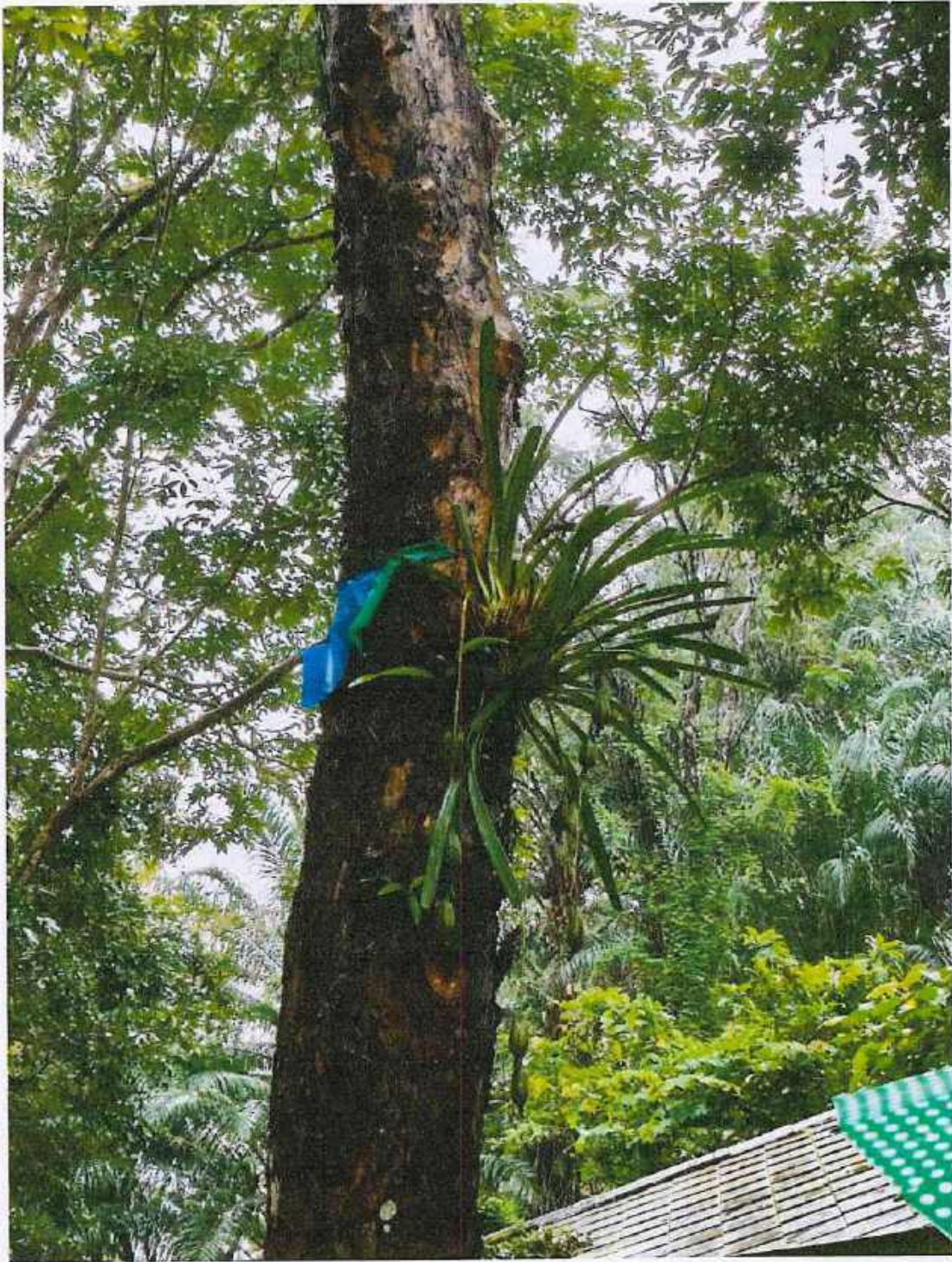
ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

7. ชื่อชนิดพืช.....ต้นตะเคียนทอง.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Hopea odorata Roxb.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 007/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น.....
 ลักษณะเด่นของพืชเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ลำต้นเปลาตรง เปลือกหนาสีน้ำตาลดำแตกเป็นสะเก็ด เนื้อไม้มีสีเหลืองหม่นถึงน้ำตาลอมเหลือง มักมีเส้นสีขาวหรือเทาขาวผ่านเสมอ และมี ใบเดี่ยวรูปไข่แกมหอก เนื้อค่อนข้างหนา ปลายใบเรียว ดอกออกเป็นช่อเล็กๆ สีขาวมีกลิ่นหอม และมี ผลแห้งมีปีกยาว 2 ปีก.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
9°57'04.1"N 98°41'37.9"E.....
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
 อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

แก่น: มีรสขมอมหวาน ช่วย ขับเสมหะ, แก้โลหิตและกำเดา, คุมธาตุ, แก้कुटทะราด, และ แก้ไข้ล้มประหาร

เปลือกต้น: นำมาต้มกับเกลือ ใช้ อมกลั้วปาก เพื่อ ป้องกันฟันผุ, แก้ปวดฟัน, และ แก้เหงือกบวม นอกจากนี้ยังใช้ต้มชะล้าง บาดแผลเรื้อรัง

เนื้อไม้/เปลือก: มีฤทธิ์เป็น ยาปฏิชีวนะ ช่วย ฆ่าเชื้อโรค, ห้ามเลือด, และ แก้ท้องร่วง/ท้องเสีย

ยาง/ชัน: ยางแห้งบดเป็นผงใช้ รักษาบาดแผลสด แผลเปื่อย หรือแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก มีสรรพคุณ สมานแผล และ ปิดธาตุ (แก้ท้องเสีย)

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

เนื้อไม้: จัดเป็นไม้ที่มีความ ทนทานสูง ทนปลวกได้ดี เลื่อยไสกบได้ง่าย นิยมใช้ในงานที่ต้องการ ความแข็งแรง

งานก่อสร้าง: ทำเสา, พื้นกระดาน, ฝาบ้าน, วงกบประตู-หน้าต่าง, สะพาน, หมอนรองรางรถไฟ

งานช่าง: ทำ เรือ (เรือมาด, เรือขุด, เรือแคนู), ด้ามเครื่องมือกลกรรม, พานห้ายบิน

ชัน: ใช้ผสมกับน้ำมันเพื่อ ทาเคลือบไม้, ทำน้ำมันชักเงา, และ ยาแนวเรือ เพื่อรักษาเนื้อไม้และ ป้องกันเพรียงทะเลทำลายยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

การสร้างที่อยู่อาศัยและเรือ: เนื้อไม้ตะเคียนเป็นวัสดุหลักในการ สร้างบ้านเรือน และ ต่อเรือ ซึ่งเป็นรากฐานของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนริมน้ำในอดีต

พิธีกรรม: นิยมปลูกในพื้นที่ที่ต้องการความร่มรื่น และเป็น ไม้ที่ไม่ผลัดใบพร้อมกัน จึงช่วยรักษาความเขียวได้ตลอดปี

สัญลักษณ์ประจำจังหวัด: ตะเคียนทองเป็น พันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกเป็นมงคลประจำจังหวัดปัตตานีความเกี่ยวข้องกับศาสนา

ความเกี่ยวข้องกับศาสนา

เจ้าแม่ตะเคียน: ตะเคียนทองเป็นที่รู้จักในฐานะ ไม้ศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อกันว่ามี เทพารักษ์ หรือ นางไม้ ที่เรียกว่า "เจ้าแม่ตะเคียน" สิงสถิตอยู่

พิธีกรรม: เมื่อมีการโค่นต้นตะเคียนขนาดใหญ่ หรือพบท่อนตะเคียนจมน้ำ (เรียกว่า "แม่ตะเคียน") จะมี การประกอบพิธีอัญเชิญอย่างเคร่งครัด

การขอโชคลาภ: ความเชื่อเรื่องเจ้าแม่ตะเคียนยังคงฝังรากลึกในสังคมไทย โดยเฉพาะในการ ขอเลขเด็ด หรือ ขอพร ต่างๆ

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

8. ชื่อชนิดพืช.....ต้นชงโค.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Bauhinia purpurea Linn.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 008/17.....
ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น ขนาดกลาง.....
ลักษณะเด่นของพืชใบเดี่ยวรูปคล้ายหัวใจหรือกลับหัวใจที่ปลายแยกเป็นสองแฉก ดอกมีสีส้ม
หลากหลาย ตั้งแต่สีขาว ชมพู ไปจนถึงม่วงเข้ม และมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ผลเป็นฝักแบน เมื่อแก่จะแตกออก
เหมาะสำหรับปลูกเป็นไม้ประดับและให้ร่มเงา.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

..... 9°57'04.3"N 98°41'38.4"E.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร

สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ผักสด/ลวกจิ้ม: นิยมนำยอดอ่อนและดอกอ่อนไป นึ่งหรือลวก เพื่อรับประทานเป็นผักจิ้มกับ
น้ำพริก หรือกินกับลาบ

แกง: เป็นส่วนผสมหลักในเมนูทางภาคเหนือ เช่น แกงผักเสี้ยว (ใส่ปลา เนื้อ หรือแกงรวมกับผัก
อื่น ๆ เช่น ผักเชียงดาและชะอม)

ผัด: นำไปผัดกับเนื้อสัตว์ได้

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบ: นำไป ต้ม หรือ ชงเป็นชาดื่ม เพื่อ รักษาอาการไอ และช่วย แก้พิษไข้ร้อน

ดอก: ใช้เป็น ยาระบาย อ่อน ๆ และช่วย ลดไข้ หรือ แก้พิษไข้ร้อนจากเลือดและน้ำดี

เปลือกต้น: นำมาต้มน้ำดื่มเพื่อ แก้ท้องเสีย แก้บิด อาหารเป็นพิษ และใช้เป็นยา ขับปัสสาวะ

ราก: ใช้เป็นยา ขับลม และ ขับปัสสาวะ

ใบ (ภายนอก): นำมาขยี้ผสมน้ำเล็กน้อยใช้ประคบ รักษาแผล และช่วย ห้ามเลือด

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

อาหารพื้นบ้าน: การใช้ยอดอ่อนในเมนูอาหารเหนือ เช่น แกงผักเสี้ยว เป็นส่วนหนึ่งของ วัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและการพึ่งพาพืชป่า

ดอกไม้ประจำถิ่น: ชงโคเป็นที่รู้จักในฐานะ 'Hong Kong Orchid Tree' (แม้จะเป็นลูกผสมที่ ต่างกันเล็กน้อย) และเป็นดอกไม้ที่มีความสำคัญเชิงสัญลักษณ์ในหลายพื้นที่ในเอเชีย

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

การปลูก: ชงโคเป็นที่นิยมปลูกเพื่อความสวยงามและเป็นร่มเงา ไม่ได้มีสถานะเป็นไม้มงคลหรือไม่ ศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกนำมาใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาพุทธหรือความเชื่อหลักอย่างโดดเด่น

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แบ่งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัสดุพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

9. ชื่อชนิดพืช.....กล้วยเถื่อน.....
ชื่อวิทยาศาสตร์.....Musa acuminata Colla.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 009/17.....
ลักษณะวิสัยพืชล้มลุก.....
ลักษณะเด่นของพืชมีลำต้นเทียมสูงใหญ่ มีใบเดี่ยวสีเขียวเข้ม ท้องใบมีนวลสีขาว ก้านใบมีจุดดำ
ผลมีเมล็ดสีดำจำนวนมาก เนื้อน้อยสีขาวรสหวาน.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....9°57'04.4"N 98°41'38.6"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ปลี/หัวปลี: ใช้ ประกอบอาหาร เช่น แกงเลียง ยำหัวปลี หรือนำไปผัดกับผัก
หอยกกล้วย: หอยก (ส่วนอ่อนของลำเทียมด้านใน) มีรสชาติดี นิยมนำมา แกงกะทิ หรือแกงอื่น ๆ
ผล: ผลอ่อน/ผลดิบ: ใช้ทำ ยำ หรือ ตากแห้งบด เพื่อเป็นอาหารเสริม (แต่ต้องนำเมล็ดออก)
ผลสุก: รับประทานได้ แต่เนื่องจากมี เมล็ดมาก จึงไม่นิยมบริโภคเท่ากล้วยบ้าน (ลูกผสม)

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ผลดิบ: มีฤทธิ์ฝาดสมาน ใช้ แก้อักเสบ และ แก้โรคกระเพาะอาหาร
ผลสุก: เป็น ยาระบาย สำหรับผู้ที่มีอาการท้องผูกหรือเป็นริดสีดวงทวาร
หัวปลี: มีธาตุเหล็กสูง ใช้ แก้โรคโลหิตจาง บำรุงน้ำนม ในมารดาหลังคลอด และช่วย ลดน้ำตาลในเลือด
ยาง/น้ำยาง: ใช้ สมานแผล และ ห้ามเลือด (ยางจากลำต้นหรือใบ)
ราก: ใช้ต้มน้ำดื่ม แก้ขัดเบา
เปลือก (Peel): งานวิจัยบางส่วนพบว่าเปลือกกล้วยมีสารสำคัญที่มีฤทธิ์ ด้านการอักเสบ ซึ่งอาจมี
ประโยชน์ในการต่อสู้กับโรคที่เกิดจากการอักเสบ เช่น ข้ออักเสบรูมาตอยด์ (Rheumatoid arthritis - RA)

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

เชือก/เส้นใย: กาบกล้วย สามารถนำไปแปรรูปเป็น เส้นใย สำหรับทอเสื่อ ทอผ้า หรือทำเชือกได้
ภาชนะ: ใบตอง ใช้เป็นวัสดุสำหรับห่ออาหารและทำภาชนะในพิธีกรรมต่าง ๆ ยารักษาแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

อาหารและพิธีกรรม: ใบตอง เป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในการ ห่ออาหาร ทำขนม และเป็นภาชนะใน พิธีกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั้งยังเอเชียดวงวันออกเฉียงใต้

บรรพบุรุษกล้วย: กล้วยป่า (*Musa acuminata*) มีความสำคัญทางวัฒนธรรมในฐานะ บรรพบุรุษของกล้วยที่บริโภคทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงรากเหง้าของพืชอาหารหลักในภูมิภาคนี้

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

การบูชา/พิธี: กล้วย (รวมถึงกล้วยป่า) มักถูกใช้เป็น เครื่องบูชา หรือเป็นส่วนหนึ่งของพิธีมงคล และพิธีทางศาสนา เนื่องจากเป็นผลไม้ที่แสดงถึง ความอุดมสมบูรณ์ และความมีชีวิตชีวา

วัสดุในพิธี: ใบตองและหอยวกกล้วยใช้ในการประดิษฐ์กระทง หรือเครื่องประดับในพิธีกรรม

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

สารก่อภูมิแพ้: ผู้ที่มีอาการแพ้ยางพารา (Latex) อาจมีอาการแพ้กล้วย (Latex-fruit syndrome) เนื่องจากมีโปรตีนที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้ร่วมกัน

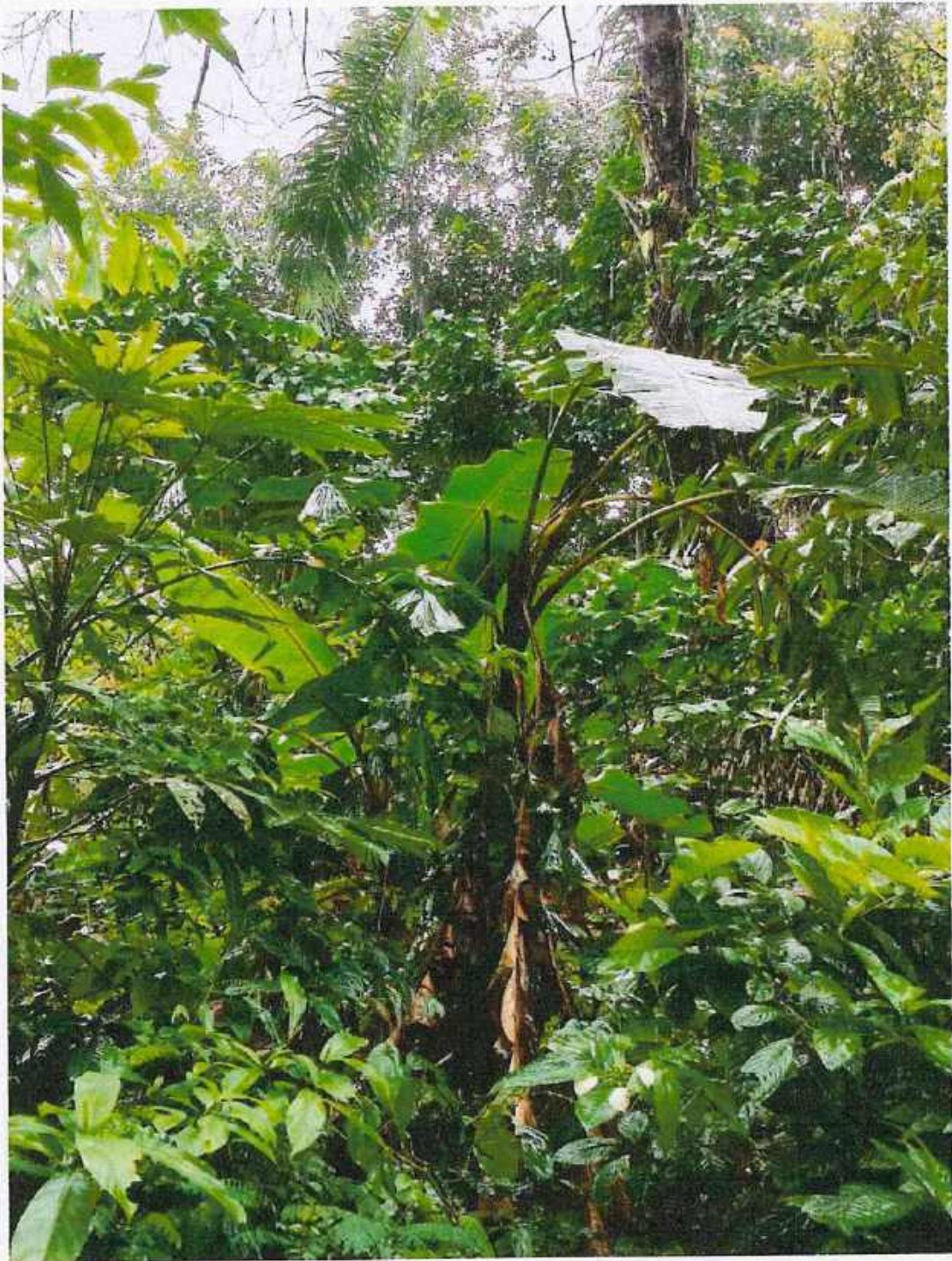
สารออกฤทธิ์บางชนิด: มีรายงานการศึกษาที่พบว่าสารสกัดบางส่วนของกล้วยป่าอาจแสดงความเป็นพิษต่อโครโมโซมในเซลล์รังไข่ของสัตว์ทดลองในห้องปฏิบัติการ แต่ผลนี้ลดลงเมื่อผ่านกระบวนการกำจัดพิษโดยตับ (แสดงว่าร่างกายสามารถจัดการได้)

Amine: กล้วยป่ามีสาร Amine ซึ่งมีข้อมูลว่าไม่ควรบริโภคผลดิบเพราะอาจทำให้เกิดอาการปวดหัวชนิดไมเกรน ในผู้ที่ไวต่อสารนี้ได้ จึงแนะนำให้ปรุงให้สุกก่อนบริโภค

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

10. ชื่อชนิดพืช.....ต้นไทรย้อยใบแหลม.....
ชื่อวิทยาศาสตร์..... Ficus benjamina L.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 010/17.....
ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงใหญ่.....
ลักษณะเด่นของพืชใบเรียวยาว ปลายแหลม โคนใบสอบ ผิวใบเป็นมัน มีรากอากาศห้อยย้อยลงมาจากกิ่งก้านจำนวนมาก รวมถึงลำต้นที่สูงใหญ่ ให้ทรงพุ่มที่กว้างขวาง และมีน้ำยางสีขาวเมื่อยางถูกตัดบริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....9°57'04.0"N 98°41'37.8"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

รากอากาศ: มีรสจืด ใช้ในสรรพคุณต่าง ๆ ดังนี้:
บำรุงโลหิต/แก้ตกโลหิต และ แก้กาฬโลหิต
บำรุงน้ำนม: ดมกับน้ำต้มสำหรับสตรีที่กำลังให้นมบุตร
ขับปัสสาวะ: ช่วยขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา แก้นิ่ว และแก้ไตพิการ (อาการเกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะ)
แก้กษัย: ช่วยแก้อาการปวดเมื่อย ร่างกายซูบผอม โลหิตจาง
แก้ท้องเสีย และ ขับพยาธิ
ตำรับยาไทย: ใช้รากอากาศของไทรย้อยเป็นส่วนหนึ่งใน "พิกัดตรีธารทิพย์" ร่วมกับรากราช

พฤษภและรากมะขามเทศ

ยารักษาโรค ใช้กับคน

รากอากาศ: มีรสจืด ใช้ในสรรพคุณต่าง ๆ ดังนี้:
บำรุงโลหิต/แก้ตกโลหิต และ แก้กาฬโลหิต
บำรุงน้ำนม: ดมกับน้ำต้มสำหรับสตรีที่กำลังให้นมบุตร
ขับปัสสาวะ: ช่วยขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา แก้นิ่ว และแก้ไตพิการ (อาการเกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะ)
แก้กษัย: ช่วยแก้อาการปวดเมื่อย ร่างกายซูบผอม โลหิตจาง แก้ท้องเสีย และ ขับพยาธิ

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

พันธุ์ไม้ประจำจังหวัด: เป็น พันธุ์ไม้พระราชทานประจำกรุงเทพมหานคร ซึ่งแสดงถึงความสำคัญในระดับสัญลักษณ์ของเมืองหลวง

การใช้เป็นร่มเงา: นิยมปลูกในสถานที่สาธารณะ วัด หรือบ้านเรือน เพื่อให้ ร่มเงา และสร้างทัศนียภาพที่สวยงาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการปลูกต้นไม้ใหญ่ในไทย

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ไม้มงคล: ถือเป็นไม้มงคลที่เชื่อกันว่าช่วยคุ้มครองป้องกันภัยอันตราย และนำความ อยู่เย็นเป็นสุข มาสู่ผู้ปลูก

ฮวงจุ้ย: ในหลักฮวงจุ้ย เชื่อว่าไทรย้อยใบแหลมเป็นพืชธาตุไม้ที่สื่อถึง การเจริญเติบโตและความมีชีวิตชีวา ช่วยสร้างสมดุลและประสานพลังงานในพื้นที่

ความเชื่อเก่าแก่: ต้นไทร (ในสกุล Ficus) โดยทั่วไปมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อในหลายพื้นที่ โดยเชื่อว่าเป็นที่สถิตของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือวิญญาณ ทำให้ผู้คนเคารพบูชาและไม่กล้าตัดโค่นโดยไม่จำเป็น

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

พืชพอกอากาศ: เป็นไม้ที่ได้รับความนิยมในการปลูกภายในอาคารหรือในกระถางเพื่อเป็น ไม้พอกอากาศ เนื่องจากมีความสามารถในการดูดซับสารพิษในอากาศได้ดี

น้ำยาง: มียางสีขาวตลอดทั้งต้น ซึ่งหากสัมผัสอาจทำให้เกิด ผื่นคันระคายเคือง หรือ ผื่นแพ้ ได้

ราก: ต้นไทรย้อยใบแหลมเมื่อเติบโตเต็มที่ รากจะแข็งแรงและแผ่กว้างมาก ทำให้มีความเสี่ยงที่

รากจะทำลายโครงสร้างอาคาร กำแพง หรือทางเดิน หากปลูกใกล้สิ่งปลูกสร้างมากเกินไป จึงควร

พิจารณาพื้นที่ปลูกให้เหมาะสม

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

11. ชื่อชนิดพืช.....ต้นตะแบกนา.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Lagerstroemia floribunda Jack.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 011/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้นผลัดใบ.....
 ลักษณะเด่นของพืชเป็นต้นไม้ผลัดใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเยื้องกันเล็กน้อยใบอ่อนสีแดงมีขนสั้นอ่อนนุ่มปกคลุม ใบแก่ขนจะหลุดหายไป แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปหอก ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนสอบ ดอกสีม่วงอมชมพูต่อมาเปลี่ยนเป็นสีขาวหรือเกือบขาว ออกรวมกันเป็นช่อตามปลายกิ่ง ผล รูปรี ออกดอก กรกฎาคมถึงกันยายน ไม่นานแล้วแต่สภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อม.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
 9°57'03.9"N 98°41'38.0"E.....
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
 อาหาร
 ยอดอ่อนบางสายพันธุ์สามารถรับประทานเป็นผักสด หรือนำมา ลวกจิ้ม น้ำพริก ได้

ยารักษาโรค ใช้กับคน

เปลือกต้น: มีรสฝาดขม ใช้ปรุงเป็นยา แก้บิด แก้ท้องร่วง แก้ลงแดง และมูกเลือด
 ใบใช้ แก้ไข้ บำรุงตับ และบำรุงปอด ยอดอ่อนนำมาต้มหรือชงน้ำร้อนดื่ม แก้โรคเบาหวาน และ ขับปัสสาวะ
 เมล็ด: มีรสขม ใช้แก้โรคเบาหวาน และช่วย แก้นอนไม่หลับ
 แก่น: ใช้ต้มดื่ม แก้โรคเกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะ และแก้ปัสสาวะพิการ
 ราก: ใช้แก้แผลในปากและในคอ
 ขอนดอก (เนื้อไม้ที่เกิดโรค): มีสรรพคุณเป็นยา บำรุงหัวใจ บำรุงปอด บำรุงตับ และบำรุงทารกในครรภ์

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

งานก่อสร้าง: ใช้ทำ สิ่งปลูกสร้างที่ต้องการรับน้ำหนักมากๆ เช่น เสา กระดานพื้น ราว ตง คาน
 เครื่องมือ: ใช้ทำเครื่องมือการเกษตร และเครื่องใช้อื่นๆ
 เชื้อเพลิง: เนื้อไม้สามารถนำมาทำเป็นฟืนหรือถ่านได้ดี ให้ค่าความร้อนสูง

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ไม้เศรษฐกิจ: เนื้อไม้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในงานก่อสร้างและหัตถกรรมพื้นบ้าน สะท้อนถึง
ความสำคัญในระบบเศรษฐกิจและวิถีชีวิตดั้งเดิม

พรรณไม้ประจำจังหวัด: ตะแบกนาเป็น พรรณไม้ประจำจังหวัดสระบุรี
การย้อมสี: เปลือกต้นนำมาสับ ต้ม แล้วใช้ย้อมเส้นไหมให้ สีนํ้าตาล

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ไม้มงคล: คนไทยโบราณเชื่อว่าตะแบกนาเป็น ไม้มงคล เนื่องจากคำว่า "แบก" หมายถึง การแบก
รับไว้ไม่ให้ตกต่ำ สามารถค้าเงิน ยกฐานะให้สูงขึ้น นำมาซึ่งความมั่นคง แข็งแรง และช่วย ค้าเงินครอบครัว
ให้อยู่เย็นเป็นสุข

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อัญตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แปงและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้นํ้ายาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

12. ชื่อชนิดพืช.....ต้นเตาร้าง.....
ชื่อวิทยาศาสตร์..... Caryota mitis Lour.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 012/17.....

ลักษณะวิสัยปาล์มแตกกอ หรือ ไม้พุ่มขนาดใหญ่.....
ลักษณะเด่นของพืชจัดเป็นพรรณไม้ประเภทปาล์ม ต้นแตกกอมีความสูงได้ประมาณ 5-10 เมตร
และลำต้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 10-20 เซนติเมตร มักขึ้นเดี่ยว ๆ หรือแตกกอเป็น 2-4 ต้น
ลำต้นตั้งตรง ไม่แตกกิ่ง มีลักษณะเกลี้ยงเป็นสีเขียวถึงสีเทาอมเขียว เป็นปาล์มที่มีอายุสั้น หลังออกดอก
เป็นผลแล้วต้นจะค่อย ๆ ตายไป.....

บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....

ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....๙°๕๗'๐๔.๓"N ๙๘°๔๑'๓๗.๘"E.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร

สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ปรุงสุก: ยอดอ่อนนำมาปรุงเป็นอาหารได้หลายชนิด เช่น แกงกะทิเตาร้าง (ต้มกะทิ) แกงคั่วหมู
ย่าง หรือ ผัดกะทิ ซึ่งเป็นเมนูอาหารพื้นถิ่นที่หารับประทานได้ยาก

ผักแก้ม: บางพื้นที่นำยอดอ่อนมาต้ม/ลวกเพื่อรับประทานเป็นผักจิ้มน้ำพริก หรือกินแก้มกับลาบ

ยารักษาโรค ใช้กับคน

หัวและราก (รสหวานเย็นขม):

ดับพิษ: มีสรรพคุณในการ ดับพิษที่ตับ ปอด และหัวใจพิการ

บำรุง: ใช้เป็นยา บำรุงตับ บำรุงหัวใจ และ บำรุงกำลัง

แก้ไข้: ใช้แก้ ไข้กาฬ และ ไข้จับสั่น

ผลแก่ (ใช้ภายนอก):

สมานแผล: นำผลแก่มาตำ พอกบริเวณแผล ช่วยในการสมานแผล ทำให้แผลแห้งตก
สะเก็ดเร็วขึ้น และช่วย ป้องกันบาดทะยัก

โรคผิวหนัง: ใช้ผลฝานหรือผสมกับน้ำมันมะพร้าว ทาแก้หิด กลากเกลื้อน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

-

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ความเชื่อท้องถิ่น: ชื่อ "เต่าร้าง" นั้นมีตำนานเล่าขานพื้นบ้านเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง (สามีภรรยาแยกทางกัน) แต่ไม่มีความเชื่อมโยงกับพิธีกรรมทางศาสนาพุทธหรือศาสนาหลักอื่น ๆ

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อัญตราย)

-

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัสดุพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

13. ชื่อชนิดพืช.....ต้นหนุมานประสาณกาย.....
ชื่อวิทยาศาสตร์..... Schefflera leucantha R.Vig.
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 013/17.....
ลักษณะวิสัยไม้พุ่ม ขนาดกลาง.....
ลักษณะเด่นของพืชสูง 1-4 เมตร แตกกิ่งก้านต่ำใกล้พื้นดิน เปลือกต้นเรียบเป็นสีน้ำตาล ใบ เป็นใบ
ประกอบแบบนิ้วมือ ออกเรียงสลับ มีใบย่อย 6-8 ใบ รูปรี กว้าง 1.5-3 ซม. ยาว 5-8 ซม. โคนใบแหลม ปลายใบ
เรียวแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบสีเขียวเป็นมัน ดอก ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ดอกเล็กสีขาวนวล ผล เป็นผลมี
เนื้อ รูปทรงกลม ขนาดเล็ก.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
.....๙°๕๗'๐๔.๔"N ๙๘°๔๑'๓๗.๘"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบ: เป็นส่วนที่มีสรรพคุณเด่นที่สุด ใช้ในการรักษาและบรรเทาอาการต่าง ๆ ดังนี้:
ระบบทางเดินหายใจ: รักษา โรคหอบหืด โรคแพ้ภูมิแพ้ หลอดลมอักเสบ วัณโรคปอด แก้อา
และ ขับเสมหะ
ห้ามเลือด/สมานแผล: ตำพอกแผลสด เพื่อห้ามเลือดและสมานแผลให้แห้งเร็ว
ระบบไหลเวียน: ช่วย กระจายเลือดลมที่จับกันเป็นก้อน หรือ คั่งภายใน แก้กษัยใน แก้วปวด

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

สมุนไพรประจำบ้าน: ถูกจัดเป็นพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่รู้จักและใช้สืบทอดกันมาในการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะการรักษาโรคทางเดินหายใจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการพึ่งพา
ธรรมชาติของคนไทย

ชื่อพ้อง: ชื่อ "หนุมานประสาณกาย" มาจากสรรพคุณในการ สมานแผล หรือ เชื่อมร่างกาย (ตาม
ความเชื่อในตำนานที่หนุมานต้องต่อสู้และได้รับบาดเจ็บ) ซึ่งสะท้อนถึงการตั้งชื่อสมุนไพรตามคุณสมบัติ
เด่นที่ค้นพบความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

อาการแพ้/ผลข้างเคียง: การใช้ใบสดเคี้ยวกลืนน้ำ หรือการรับประทานเกินขนาด อาจทำให้เกิด
อาการ ใจสั่น แน่นหน้าอก เวียนศีรษะ คลื่นไส้ หรือ หายใจไม่สะดวก ในบางราย

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม่ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ฝั่งแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

14. ชื่อชนิดพืช.....ต้นชมพู.....
ชื่อวิทยาศาสตร์..... Syzygium jambos (L.) Alston.....
รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 014/17.....
ลักษณะวิสัยไม้ยืนต้น ขนาดกลาง.....
ลักษณะเด่นของพืช ...สูงได้ถึง 10 เมตร ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามรูปขอบขนานแกมใบหอก กว้าง 3 - 4 ซม. 12 - 17 ซม. ดอก ช่อกระจุก ออกที่ปลายกิ่ง ดอกย่อย 3 - 8 ดอก กลีบดอกสีขาวหรือเหลืองอ่อน ฐานรองดอกรูปกรวย เกสรตัวผู้จำนวนมาก ผลเป็นผลสด กินได้ รูปเกือบกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 - 6 ซม.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....๙°๕๗'๐๓.๒"N ๙๘°๕๑'๓๙.๐"E.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ผล: รับประทานสด: เป็นที่นิยมที่สุด โดยเฉพาะชมพูแก่มีหน่มี หรือ ชมพูที่ทับทิมจันทร์ มีรสหวาน กรอบ ฉ่ำน้ำ ช่วยดับกระหาย

นำไปปรุงรส/แปรรูป: สามารถนำไปทำเป็นสลัดผลไม้ นำไปดอง (เช่น อาชีนัน ในอินโดนีเซีย) หรือนำไปทำน้ำผลไม้ (ชมพูน้ำดอกไม้)

ดอก/ยอดอ่อน: ชมพูน้ำดอกไม้มีกลิ่นหอมแรง ดอกและยอดอ่อนบางชนิดสามารถนำมาใช้ รับประทานได้บ้าง แต่ไม่เป็นที่นิยมเท่าผล

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ผล: บำรุงกำลัง: ทำให้ร่างกายสดชื่น (รับประทานสดหรือบดแห้ง)

บำรุงหัวใจ: มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ

ควบคุมน้ำตาล: เมล็ดที่คั่วบดแล้วนำมาชงดื่มเชื่อว่ามีประโยชน์ต่อผู้ป่วย โรคเบาหวาน (มีการ อ้างอิงในนิการากัว)

ใบ: ลดไข้ และ แก้อาเจียน/ตาอักเสบ (นำใบสดมาตำกับน้ำดื่มหรือล้างตา) ใช้ใบสดตำพอก รักษา โรคผิวหนัง และ ผื่นคัน ต้มน้ำจากใบใช้ ล้างแผลสด (มีฤทธิ์ต้านจุลชีพ)

เปลือกต้น/เมล็ด: ใช้เป็นยาแก้ ท้องเสีย ท้องร่วง โรคบิด และ แก้อาเจียน (เปลือกมีสารแทนนินสูง)

เกสรดอก: ใช้ ลดไข้

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

เนื้อไม้: เนื้อไม้ชมพูมีสีชมพูอ่อนถึงน้ำตาลแกมชมพู มักมีความหยابปานกลาง และแข็งพอสมควร

การใช้: สามารถนำไปใช้ทำโครงสร้างที่ไม่ต้องการความแข็งแรงสูงมากนัก เช่น ทำพื้น เพดาน และฝา
ทำ เครื่องเรือน ทัวไป หรือ ที่ใส่ของต่าง ๆ (มีการกล่าวถึงการใช้ไม้ในชื่อ "ไม้ชมพู" ในงานก่อสร้างและเฟอร์นิเจอร์)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

การบริโภค: เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการบริโภคผลไม้และอาหารท้องถิ่นในหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภูมิปัญญา: การนำส่วนต่าง ๆ ของต้นชมพู (ใบ เปลือก เมล็ด) มาใช้เป็นยาพื้นบ้านในการรักษาโรคต่างๆ สะท้อนถึงภูมิปัญญาการแพทย์แผนโบราณ

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

พระไตรปิฎก: ชมพู่น้ำดอกไม้ (Syzygium jambos) เป็น ผลไม้มงคล ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรู้จักและการใช้ประโยชน์จากพืชชนิดนี้มาตั้งแต่สมัยโบราณและมีความสัมพันธ์กับการแพทย์และวิถีชีวิตในสมัยพุทธกาล
อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อัญมณ)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

15. ชื่อชนิดพืช.....ต้นเล็บครุฑต่าง.....
ชื่อวิทยาศาสตร์..... Polyscias sp.....
รหัสพรรณไม้..... 2 06850111 03 015/17.....
ลักษณะวิสัยไม้พุ่มขนาดเล็ก ถึงขนาดกลาง.....
ลักษณะเด่นของพืชลำต้นสูง 1-3 เมตร เปลือกสีเขียวหรือสีน้ำตาลเปลือกเรียบหรือมีจุดเล็กๆ ประอยู่ทั่วต้น ใบประกอบมีใบย่อย ขอบใบเป็นหยัก เส้นใบชัดเจน สีเขียวเข้ม มีสีขาวอมเหลืองบริเวณของหรือแผ่นใบ กลิ่นฉุนเล็กน้อย ดอกขนาดเล็ก สีขาวอมเหลือง ออกเป็นช่อๆ ที่ปลายกิ่ง.....
บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

.....๙°๕๗'๐๓.๘"N ๙๘°๔๑'๓๗.๕"E.....
อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

รสชาติ: มีรสมัน มีกลิ่นหอมเฉพาะตัวคล้ายผักชี (บางคนเรียก ครุฑผักชี)
ผักสด/ผักจิ้ม: รับประทานเป็น ผักแกล้ม กับน้ำพริก ลาบ ยำ หรือขนมจีนน้ำยา
ทอดมัน/ชุบแป้งทอด: นิยม ซอยใส่ในทอดมัน หรือ ชุบแป้งทอดกรอบ รับประทานกับน้ำพริก
แกง: ชาวได๋นิยมใส่ใน แกงคั่ว เพื่อเพิ่มรสมันและกลิ่นหอม
ข้อควรระวัง: แม้ใบต่างจะกินได้เช่นกัน แต่เนื่องจากจุดประสงค์หลักคือการปลูกเพื่อความสวยงาม จึงไม่นิยมนำมาประกอบอาหารมากเท่าพันธุ์ใบเขียว

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ใบ: ตำแล้วพอก แก้อาการปวดบวมอักเสบ รักษา ผดผื่นคัน และ โรคผิวหนัง บางชนิด ต้มน้ำดื่ม
ช่วยบรรเทาอาการ ปวดหัวไมเกรน หรือ วิงเวียนศีรษะ ใบและรากมีสารสำคัญ เช่น ซาโปนิน ไอลีน
และ ฟานาไซนอล ซึ่งเป็นสาร ด้านอนุมูลอิสระ

ต้น/แก่นลำต้น: นำมาฝนใช้ทา สมานแผล หรือต้มดื่ม ลดอาการไข้ และ ดับพิษร้อน

ราก: ใช้ต้มดื่มช่วยให้รู้สึก ผ่อนคลายความเครียด อ่อนเพลีย ขับปัสสาวะ และ บรรเทาอาการ
ปวดตามข้อ

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

อาหารพื้นบ้าน: การนำใบมาประกอบอาหารในเมนูท้องถิ่นทางภาคใต้และภาคกลาง สะท้อนถึงภูมิปัญญาการบริโภคพืชพื้นบ้าน

การตกแต่ง: เป็นที่นิยมปลูกเพื่อตกแต่งสถานที่ โดยเฉพาะการใช้เป็นไม้ประดับรั้ว หรือปลูกในกระถางเพื่อตกแต่งภายในอาคาร

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

ไม้มงคล: เล็บครุฑเป็น ไม้มงคล ที่มีความเชื่อว่าชื่อของต้นไม้ที่มาจาก ครุฑ ซึ่งเป็นสัตว์ในตำนานที่มีฤทธิ์เดช

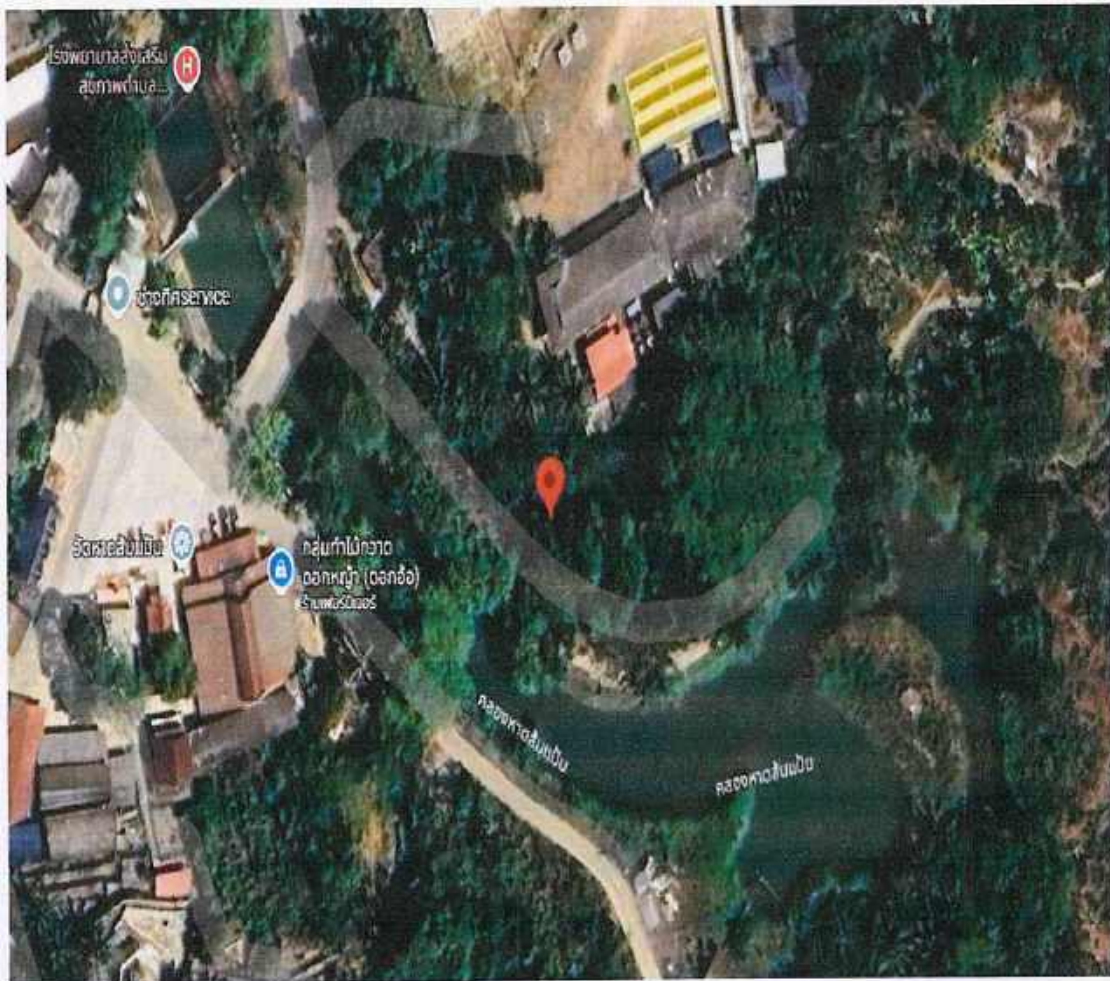
ความเชื่อ: เชื่อว่าการปลูกต้นเล็บครุฑจะช่วย คัดกรองป้องกันภัยอันตราย ให้แก่ผู้ปลูกและคนในครอบครัว โดยเฉพาะการป้องกัน ภูตผี วิญญาณชั่วร้าย มนต์ดำ และ สิ่งอัปมงคล ต่าง ๆ ไม่ให้กล้ำกราย

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อัญมณี)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

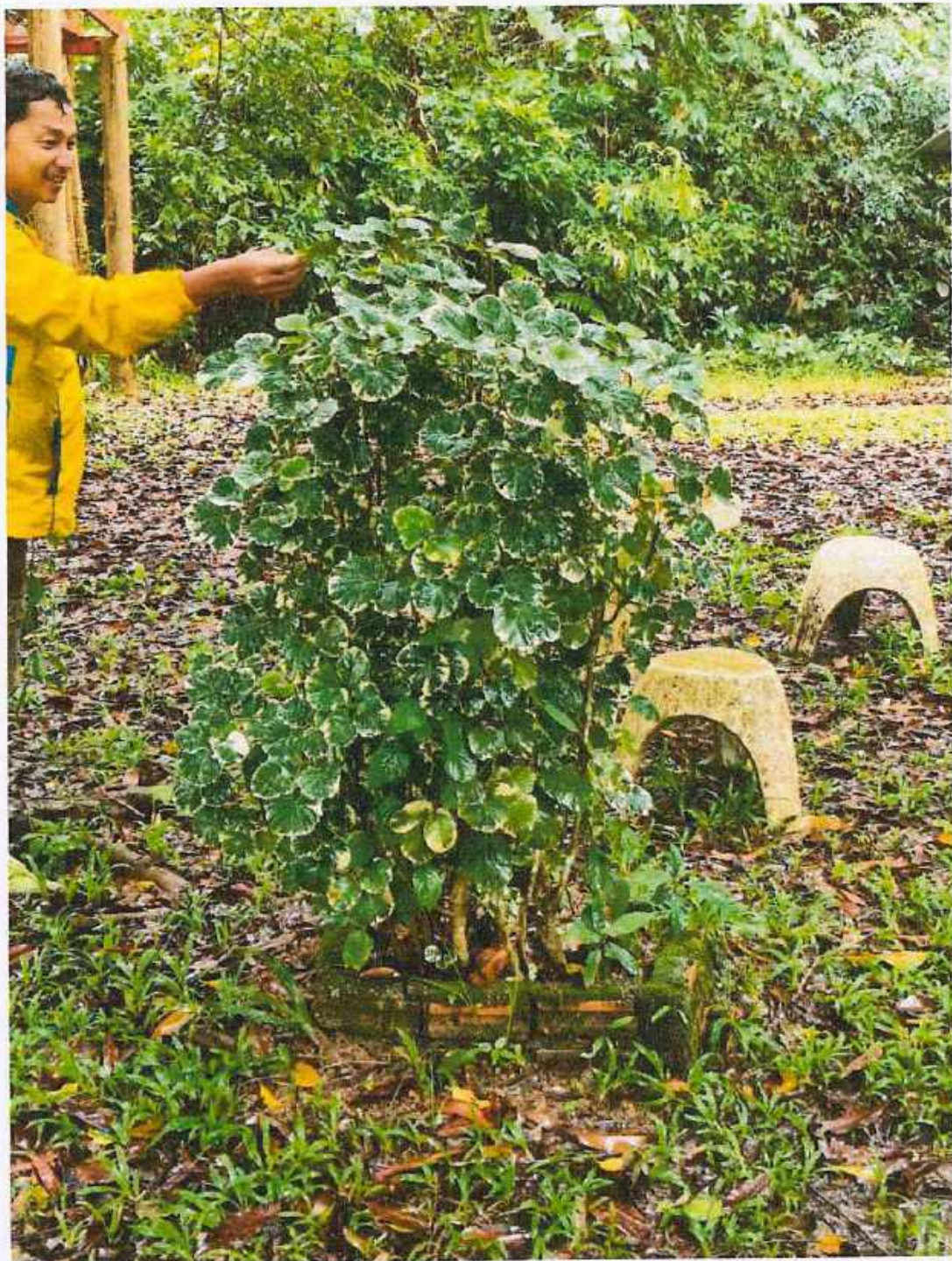
☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัสดุพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

16. ชื่อชนิดพืช.....เฟิร์นเลื้อยญี่ปุ่น.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Microsorium spp.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 016/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้เลื้อย.....
 ลักษณะเด่นของพืชลำต้นยาว เติบโตเร็ว ใบย่อยมีลักษณะหยาบละเอียดเป็นรูปสามเหลี่ยมสีเขียวอ่อนที่
 พัฒนามาจากใบอ่อนคล้ายขนนก และจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหลังสัมผัสความเย็นจัด โดยใบอ่อนจะขดตัวเป็น
 วงกลมคล้าย "ไม้กางเขน" (crozier) และจะคลี่ออกเป็นใบที่สมบูรณ์ซึ่งมีสปอร์อยู่ด้านหลังขอบใบ.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....-.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
๙°๕๗'๐๔.๕"N ๙๘°๔๑'๓๗.๓"E.....
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
 อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

ไม้ประดับ: เฟิร์นเลื้อยญี่ปุ่นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการจัดสวนและการตกแต่งภายในใน
 หลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสวนสไตล์ญี่ปุ่นที่เน้นความสงบและธรรมชาติ

ความเป็นมงคล: ในบางครั้ง เฟิร์นโดยรวมมักถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ของการมีชีวิตที่ยืนยาวและ
 ความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นพืชที่ดำรงชีวิตที่คงทน

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

เฟิร์นเลื้อยญี่ปุ่นไม่มีบทบาทสำคัญในพิธีกรรมทางศาสนาหลัก แต่เป็นเพียงไม้ประดับที่ใช้เพื่อ
 ความสวยงามทางสุนทรียศาสตร์

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องดื่ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัสดุพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ฝั่งแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี

17. ชื่อชนิดพืช.....เฟิร์นฮาวาย.....
 ชื่อวิทยาศาสตร์.....Phymatosorus grossus.....
 รหัสพรรณไม้.....2 06850111 03 017/17.....
 ลักษณะวิสัยไม้เลื้อย.....
 ลักษณะเด่นของพืชมีใบสีเขียวเป็นมันและมีลักษณะคล้ายพัด เมื่อโตเต็มที่ด้านหลังใบจะมีปุ่มสปอร์สี
 ส้มหรือสีน้ำตาลเรียงเป็นแถว ซึ่งมีกลิ่นหอมคล้ายวานิลลา และสามารถปลูกได้ทั้งในร่มและกลางแจ้ง.....
 บริเวณที่พบ.....ตลาดริมคลองหาดส้มแป้น.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....บ้านหาดส้มแป้น.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....หาดส้มแป้น.....อำเภอ/เขต.....เมืองระนอง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
 $๙^{\circ}๕๗'๐๔.๔''N$ $๙๘^{\circ}๔๑'๓๗.๐''E$
 อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูง.....เมตร
 สถานภาพ.....จำนวนที่พบ (ต้น).....
 การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)
 อาหาร
 -
 ยารักษาโรค ใช้กับคน
 -
 ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์
 -
 เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ (ในขอบเขตที่จำกัด)
 -
 ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม
 -
 ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา
 เฟิร์นฮาวายถูกใช้ในเชิงประเพณีและพิธีกรรมท้องถิ่นของชาวเกาะแปซิฟิก เช่น การทำ
 พวงมาลัยประดับในงานพิธี แต่ ไม่ปรากฏความเกี่ยวข้องโดยตรงในเชิงสัญลักษณ์ทางศาสนาพุทธหรือ
 คริสต์ อย่างชัดเจน
 อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อุตสาหกรรม)
 -

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องตี	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	
☐ มีเจ้าของ	☐ ไม่มีเจ้าของ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

ภาพประกอบ

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา

วัน เดือน ปี